

Florian Bichir: „Trianon, 4 iunie 1920 – Transilvania s-a întors pentru totdeauna acasă”

Ioana Drăgulin: *Acest număr al revistei Polis este dedicat perioadei în care s-a semnat Tratatul de la Trianon. Pentru început, cred că este onest ca din punct de vedere istoric să rememorăm ce a reprezentat pentru românii de dincoace și de dincolo de Nistru și Carpați unirea cu Basarabia și Transilvania?*

Florian Bichir: Un moment istoric excepțional. Noi românii suntem cam ghinioniști în istorie dar, la 1 decembrie 1918, Dumnezeu ne-a zâmbit și nouă. S-a împlinit România Mare, cea mai mare construcție administrativ-politică a acestui popor. Un vis care din păcate a durat doar 22 de ani... Dar să o luăm pe rând. Basarabia revine acasă, adică se unește cu România pe 27 martie (9 aprilie) 1918 când războiul nu era terminat, sub președinția lui Alexandru Marghiloman, un mare om de stat, din păcate uitat astăzi și ponegriț de liberali ani de zile, iar Transilvania pe 1 decembrie 1918, ca urmare a voinței populare, act care va fi consfințit de marile puteri la Trianon. Vă rog să rețineți nuanța. Voință populară pentru că la Alba Iulia românii nu s-au strâns ca la Bobâlna, așa gură-cască. La Alba Iulia au participat 1.228 de deputați pentru a vota Rezoluția de la Alba Iulia, prin care se pecetluia Unirea Transilvaniei cu Regatul Român.

I. D.: *În contextul perioadei istorice pe care o trăim, care se regăsește sub semnul Centenarului, cum considerați că a fost abordată tema Conferinței de Pace de la Paris ?*

F. B.: Absolut penibil. Ridicol. Și simt o așa mare rușine de parcă am primit 2 palme. La 100 de ani de la cel mai glorioasă realizare a unui popor nu s-a petrecut nimic concret. Nu vorbesc de bâlciuri sau tăieri de moț pe care le-au făcut unii prin consiliile județene. Vorbesc de un proiect politic asumat la nivel de țară. Se înființase un Departament al Centenarului – care a fost umplut cu coafeze, la un moment dat, după care a fost desființat. 2018 l-am ratat. A ieșit Președintele Iohannis și a anunțat că se prelungeste Centenarul. Fâs! 2019 a fost și el ratat. Și după cum se vede treaba îl vom rata și în 2020. Am vorbit numai de Covid-19, de gripa asta chinezească sau ce a fost ea... Nimic concret, numai inițiative private. Și ne mai plângem că ungurii fac și dreg...

I. D.: *Ce reprezintă Trianonul pentru România, țările din fosta Iugoslavie și Europa Centrală?*

F. B.: Trianonul înseamnă pentru absolut toate țările central și răsăritete – cu excepția Ungariei – „Ziua Dreptății”, ziua afirmării naționale și crearea unor state naționale precum Cehoslovacia, sau împlinirea în granițele lor firești, etnice, cum este cazul României. Reamintesc minunaților dumneavoastră cititori că Tratatul de la Trianon a fost semnat la data de 4 iunie 1920 între Puterile Aliate învingătoare în Primul Război Mondial și Ungaria, în calitate de stat succesori al Imperiului Austro-Ungar, stat învins în Primul Război Mondial. Tratatul a fost semnat în Palatul Marele Trianon de la Versailles de către 16 state aliante (inclusiv România), pe de o parte, și de Ungaria, de altă parte.

Tratatul a fost semnat pentru a stabili frontierele noului stat Ungaria cu vecinii săi: Austria, Regatul Sârbilor, Croaților și Slovenilor (stat devenit ulterior Iugoslavia), România și Cehoslovacia. Tratatul de la Trianon a făcut parte din seria tratatelor încheiate la finalul Primului Război Mondial, celelalte fiind tratatele de pace încheiate de Puterile Aliate cu Germania (la Versailles, în 28 iunie 1919), Austria (la Saint Germain en Laye, în 10

septembrie 1919) și Bulgaria (la Neuilly, în 27 noiembrie 1919). Pentru noi, mai simplu, a fost recunoașterea internațională a Unirii Transilvaniei cu România (după gestul superb, dar neavând recunoaștere internațională, de la Alba Iulia 1918).

I. D.: *Credeți că pentru generațiile de astăzi din România și Ungaria Trianonul mai este important?*

F. B.: Este extrem de important. Pentru noi, românii, reprezintă întoarcerea Transilvaniei acasă. Pentru că nu am anexat-o, cum scriu niște inconștienți. Transilvania este inima neamului românesc, creuzetul ființei noastre naționale. De aici pleacă cele două descălecate în Moldova și în Tara Românească. Este un moment unic, un gest reparatoriu al istoriei. Din nefericire pentru unii tineri maghiari, Trianonul are o conotație negativă pentru că a dispărut imperiul, Ungaria Mare... E visul spulberat al unui imperiu, a, chipurile ..., vocației lor de a fi un popor civilizator, stăpânitor. Pentru o parte dintre maghiari, Trianonul va fi pe vecie rana care nu se poate vindeca. Aud că guvernul Orban de la Budapesta lucrează la niște teze prin care să explice că Masoneria, Marea Ocultă a făcut jocurile la Trianon și din acest motiv Ungaria ar fi fost crucificată. Boală grea, nu le va ieși niciodată din cap. Asta e...

I. D.: *În contextul unei Europe unite, al multiculturalismului și al globalizării, luările de poziție care răzbat din Ungaria care pun în discuție granițele actuale ale vecinilor săi sunt relevante?*

F. B.: În primul rând Tratatul de la Trianon este caduc. Actuala stare geografico-politică a Europei, dacă doriți, este rezultatul celui de-a Al Doilea Război Mondial. Mai exact, Conferința de Pace de la Paris (29 iulie-15 octombrie 1946) a stabilit actualele granițe ale bătrânului continent și a rămas așa până în ziua de astăzi, cu două excepții: unificarea Germaniei și dizolvarea Cehoslovaciei, care s-au făcut prin voință populară. Conform Acordului de la Helsinki, granițele nu se pot modifica decât prin referendumuri sau deciziile parlamentelor.

Într-o Europă unită, gesturile de ghetoizare ale maghiarilor sunt ridicole. Nu cred că multiculturalismul poate modifica ceva pentru că s-a văzut că este o prostie. Dar asta este o altă poveste.

Interviu realizat de Ioana Drăgulin